

KẾ HOẠCH
Thực hiện Chiến lược phòng, chống Lao
giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn huyện Tủa Chùa

Căn cứ Kế hoạch số 1802/KH-UBND ngày 15/6/2021 của UBND tỉnh Điện Biên về việc thực hiện Chiến lược phòng, chống Lao giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Điện Biên. Để đảm bảo thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc sức khỏe nhân dân trên địa bàn huyện, UBND huyện Tủa Chùa xây dựng Kế hoạch thực hiện Chiến lược phòng, chống Lao giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn huyện, cụ thể như sau:

Phần I
KẾT QUẢ PHÒNG, CHỐNG LAO GIAI ĐOẠN 2016-2020
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN TỬA CHÙA

I. TÌNH HÌNH VÀ CƠ CẤU TỔ CHỨC MẠNG LƯỚI CHỐNG BỆNH LAO TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN

1. Tình hình chung

- Trên địa bàn huyện Tủa Chùa từ năm 2016-2020 có khoảng 1,6% dân số có triệu chứng nghi Lao đã đi khám, làm xét nghiệm đờm, phát hiện 41 bệnh nhân bị mắc Lao các thể, trong đó có 25 bệnh nhân Lao phổi dương tính. 100% bệnh nhân Lao phát hiện được quản lý điều trị bằng hoá trị liệu ngăn ngày có kiểm soát trực tiếp (DOTS).

- Tình hình nhiễm HIV/AIDS đã làm cho bệnh Lao phức tạp, tuy nhiên trên địa bàn huyện chưa có bệnh nhân Lao bị đồng nhiễm HIV trong tổng số bệnh nhân mắc Lao các thể.

- Số bệnh nhân Lao tái phát phát hiện tại huyện giai đoạn 2016-2020 là 04 ca, trung bình 0,8 ca/năm.

2. Cơ cấu tổ chức mạng lưới chống Lao: Trung tâm Y tế huyện đã thành lập tổ chống Lao với tổng số 19 cán bộ (01 tổ trưởng, 03 bác sĩ, 01 cán bộ xét nghiệm, 01 cán bộ dược, 01 thư ký chương trình huyện và 12 cán bộ thư ký chương trình Lao của 12 xã, thị trấn); các xã, thị trấn đều có cán bộ phụ trách chương trình chống Lao đã được đào tạo, tập huấn về quản lý bệnh Lao, 100% cán bộ làm công tác chống Lao là hoạt động kiêm nhiệm.

II. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI HOẠT ĐỘNG PHÒNG, CHỐNG LAO

1. Công tác chỉ đạo: UBND huyện đã chỉ đạo, điều hành có hiệu quả các hoạt động phòng, chống Lao trên địa bàn huyện. Chỉ đạo cơ quan chuyên môn căn cứ chức năng nhiệm vụ được giao ban hành các văn bản chỉ đạo, kế hoạch

phòng chống Lao hàng năm; hướng dẫn công tác phòng, chống bệnh Lao cho các xã, thị trấn. Chỉ đạo tăng cường truyền thông, vận động đối tượng nghi Lao đến khám phát hiện bệnh Lao và điều trị.

2. Kết quả triển khai thực hiện

2.1. Công tác phát hiện: Tổng số bệnh nhân Lao các thể phát hiện trong giai đoạn 2016-2020 là 41 bệnh nhân. Số bệnh nhân Lao được sàng lọc HIV giai đoạn 2016-2020 là 41 người, không có trường hợp dương tính với HIV.

2.2. Công tác xét nghiệm

- Công tác xét nghiệm phát hiện bệnh Lao là hoạt động thường quy tại Trung tâm Y tế huyện, các bệnh nhân khi có các dấu hiệu nghi ngờ mắc Lao đều được thực hiện xét nghiệm đờm bằng phương pháp soi đờm trực tiếp và lấy đờm đóng gói gửi Bệnh viện Phổi để xét nghiệm Xpert.

- Số lam xét nghiệm đờm thực hiện trong giai đoạn 2016-2020 toàn huyện là: 1.076 lam.

2.3. Công tác quản lý điều trị: Giai đoạn 2016 - 2020 huyện quản lý, điều trị tổng số 41 bệnh nhân, trong đó:

+ Lao phổi AFB dương tính: 25 bệnh nhân (hoàn thành điều trị 22, tử vong 03).

+ Lao ngoài phổi không có bằng chứng vi khuẩn: 16 bệnh nhân (đã hoàn thành điều trị 15, tử vong 01).

2.4. Hoạt động truyền thông: Công tác truyền thông trong phòng, chống Lao luôn nhận được sự hưởng ứng tham gia của các ban, ngành, đoàn thể trên địa bàn. Duy trì các hình thức truyền thông trực tiếp lồng ghép với truyền thông các chương trình mục tiêu Y tế - Dân số thông qua đội ngũ cán bộ làm công tác phòng Lao xã, thị trấn cụ thể: Hàng năm tổ chức tốt chiến dịch phát động truyền thông nhân ngày chống Lao Thế giới (24/3) nhằm vận động tăng cường cam kết chính trị - đầu tư nguồn lực của địa phương cho công tác phòng chống Lao, nâng cao kiến thức của người dân và cộng đồng về bệnh Lao, giảm mặc cảm kỳ thị đối với bệnh Lao, đồng thời kêu gọi các tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể và cộng đồng tham gia vào hoạt động phòng chống bệnh Lao.

2.5. Công tác kiểm tra, giám sát: Được duy trì thường xuyên từ huyện đến các xã, thị trấn, đặc biệt là giám sát quản lý bệnh nhân Lao kháng thuốc, ghi chép sổ sách bệnh án của bệnh nhân đang điều trị tại xã, thị trấn. Kịp thời tháo gỡ những khó khăn trong triển khai chương trình chống Lao tại các xã, thị trấn nhằm đảm bảo thực hiện tốt chỉ tiêu của Chương trình chống Lao quốc gia.

3. Tồn tại, hạn chế

- Trình độ dân trí không đồng đều, phong tục lạc hậu, ngôn ngữ bất đồng; nhận thức về bệnh Lao và cách phòng chống của người bệnh, Nhân dân và cộng đồng còn nhiều hạn chế nên công tác tuyên truyền, truyền thông, tư vấn, vận động

bệnh nhân đi khám phát hiện bệnh Lao còn khó khăn dẫn đến tỷ lệ bệnh nhân phát hiện còn thấp;

- Kết quả công tác quản lý điều trị bệnh nhân Lao sau khi phát hiện chưa cao. bệnh nhân không đến đúng lịch kiểm soát âm hóa đờm dẫn đến khó khăn cho việc đánh giá kết quả điều trị cho bệnh nhân;

- Thiếu kinh phí cho hoạt động phòng chống Lao như: Khám sàng lọc, đào tạo tập huấn, giám sát... Việc huy động xã hội trong công tác phòng chống bệnh Lao gặp nhiều khó khăn, các tổ chức xã hội, doanh nghiệp chưa quan tâm đến công tác phòng, chống bệnh Lao.

Phần II

KẾ HOẠCH CHIẾN LƯỢC PHÒNG, CHỐNG LAO GIAI ĐOẠN 2021-2025

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung: Giảm số người mắc bệnh Lao, chết do Lao và giảm sự lây nhiễm Lao trong cộng đồng, không chế bệnh Lao đa kháng thuốc để hướng tới loại trừ bệnh Lao ra khỏi cộng đồng với tỷ lệ mắc bệnh Lao mới/dân số dưới 20/100.000 người dân vào năm 2030.

2. Mục tiêu giai đoạn đến năm 2025

- Giảm tỷ lệ mắc Lao trong cộng đồng xuống dưới 13 bệnh nhân/100.000 dân.
- Giảm số người chết do bệnh Lao xuống dưới 06 người/100.000 người dân.
- Không chế số người mắc Lao đa kháng thuốc với tỷ lệ dưới 2,5% trong tổng số người bệnh Lao mới phát hiện.
- Các chỉ tiêu cụ thể thực hiện hoạt động Chương trình chống Lao trong giai đoạn 2021-2025 (*Chi tiết tại phụ lục đính kèm*).

II. CÁC NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Đẩy mạnh công tác truyền thông

- Đẩy mạnh công tác phổ biến, tuyên truyền pháp luật, chính sách về phòng, chống bệnh Lao. Tuyên truyền về công tác phòng, chống bệnh Lao để người dân hiểu, không mặc cảm kỳ thị đối với bệnh nhân Lao; chủ động tiếp cận sử dụng dịch vụ khám phát hiện, chẩn đoán, điều trị và dự phòng bệnh Lao.

- Chú trọng truyền thông trực tiếp tại hộ gia đình, tổ, bản thông qua mạng lưới nhân viên y tế thôn bản. Nâng cao năng lực truyền thông giáo dục sức khỏe phòng, chống bệnh Lao ở các xã, thị trấn, thôn, bản, tổ dân phố.

- Vận động các cơ quan, tổ chức, cộng đồng, người bệnh, người nhà người bệnh tham gia tích cực tuyên truyền về bệnh Lao.

2. Huy động nguồn lực

2.1. Nhân lực và đào tạo

- Ưu tiên đào tạo, đãi ngộ cán bộ làm công tác phòng, chống bệnh Lao, đảm bảo đủ nhân lực, ổn định hoạt động chống Lao tại địa phương.

- Nâng cao năng lực quản lý về phòng, chống bệnh Lao cho cán bộ quản lý các cấp thông qua các chương trình đào tạo, tham quan học tập, chia sẻ kinh nghiệm giữa các huyện, thị và các xã, thị trấn.

- Đào tạo và đào tạo lại cho mạng lưới cán bộ phòng chống Lao tuyến xã về quản lý bệnh Lao, nhất là kỹ năng truyền thông.

2.2. Cơ sở vật chất trang thiết bị: Bảo đảm về cơ sở vật chất, xây dựng hoặc nâng cấp phòng khám Lao có đủ trang thiết bị cần thiết cho khám bệnh; cải tạo và nâng cấp các khu kỹ thuật để triển khai các kỹ thuật mới tại Trung tâm Y tế huyện.

2.3. Bảo đảm nguồn tài chính cho hoạt động chống Lao: Kinh phí triển khai huy động từ nguồn ngân sách nhà nước, nguồn quỹ bảo hiểm y tế, đồng thời tăng cường huy động các nguồn tài trợ của các tổ chức, cá nhân trong, ngoài nước và các nguồn vốn hợp pháp khác cho công tác phòng, chống Lao.

3. Duy trì và nâng cao chất lượng dịch vụ phòng, chống bệnh Lao

- Ứng dụng tối đa các kỹ thuật chẩn đoán Lao để phát hiện sớm nhất số bệnh nhân Lao, Lao kháng thuốc, Lao/HIV, Lao trẻ em có trong cộng đồng.

- Triển khai áp dụng các mô hình tiếp cận mới nhằm tăng khả năng cung ứng dịch vụ để người dân tiếp cận với các dịch vụ phòng, chống Lao có chất lượng cao.

- Sử dụng tối ưu các kỹ thuật truyền thống: Xét nghiệm đờm trực tiếp, X-quang ngực chuẩn để chẩn đoán, điều trị và phòng bệnh Lao đạt hiệu quả cao nhất trong điều kiện của huyện.

- Triển khai hoạt động quản lý Lao đa kháng thuốc có chất lượng: Nâng cấp cơ sở vật chất, đảm bảo kiểm soát lây nhiễm Lao, tránh lây chéo giữa bệnh nhân với bệnh nhân và giữa bệnh nhân với thầy thuốc; củng cố nhân lực làm công tác quản lý điều trị Lao đa kháng thuốc.

- Duy trì và tăng cường theo dõi, giám sát các hoạt động phòng chống Lao.

- Tăng cường áp dụng công nghệ thông tin để lượng giá và kiểm soát chất lượng dịch vụ phòng, chống Lao.

- Nâng cao năng lực giám sát và đánh giá hiệu quả công tác phòng, chống bệnh Lao thông qua các chương trình đào tạo.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát tại các xã, thị trấn.

- Giám sát công tác điều trị bệnh nhân Lao tại cộng đồng, đảm bảo tỷ lệ khỏi bệnh cao.

III. KINH PHÍ

Nguồn kinh phí do Bệnh viện phổi tỉnh Điện Biên phân bổ và nguồn vốn ngân sách địa phương bố trí trong dự toán chi thường xuyên của huyện và cơ quan, đơn vị theo phân cấp quản lý của Luật Ngân sách nhà nước và kinh phí lồng ghép của các chương trình, đề án có liên quan thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Chương trình (nếu có).

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Y tế huyện: Chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan nghiên cứu, xây dựng, trình UBND huyện ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn công tác phòng, chống bệnh Lao; tăng cường truyền thông, vận động đối tượng nghi Lao đến khám phát hiện bệnh Lao và điều trị; hướng dẫn, theo dõi và đôn đốc việc triển khai Kế hoạch trên địa bàn; phối hợp với Trung tâm Y tế huyện, Phòng Tài Chính - Kế hoạch huyện nghiên cứu, xem xét các giải pháp huy động nguồn lực và bố trí ngân sách cho công tác phòng, chống bệnh Lao.

2. Trung tâm Y tế huyện

- Phối hợp với Phòng Y tế huyện và các đơn vị liên quan triển khai các hoạt động phòng, chống Lao trên địa bàn huyện.

- Chủ trì, phối hợp với Bảo hiểm xã hội huyện đề xuất cơ chế sử dụng quỹ Bảo hiểm y tế cho công tác phòng, chống bệnh Lao, đặc biệt là chi phí khám sàng lọc và chữa bệnh Lao đối với người có thẻ Bảo hiểm y tế.

- Tăng cường cung cấp các dịch vụ khám, tư vấn, xét nghiệm đờm cho những người có các triệu chứng nghi Lao, công tác điều trị cho bệnh nhân mắc Lao.

3. Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện: Hàng năm, căn cứ khả năng cân đối ngân sách địa phương tham mưu cho UBND huyện bố trí dự toán chi thường xuyên ngân sách Nhà nước để thực hiện kế hoạch theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước. Hướng dẫn, kiểm tra, giám sát việc quản lý, sử dụng và thanh quyết toán các nguồn kinh phí đầu tư cho hoạt động phòng, chống Lao.

4. Trung tâm Văn hoá - Truyền thanh - Truyền hình huyện: Phối hợp với Phòng Y tế, Trung tâm Y tế và các cơ quan liên quan tổ chức tuyên truyền công tác phòng, chống Lao; sử dụng các kênh thông tin quản lý đưa thông tin đến người dân về các hoạt động về phòng, chống Lao đang triển khai trên địa bàn huyện; tăng cường các tin, bài, ảnh tập trung tuyên truyền về phòng, chống bệnh Lao; hướng dẫn phòng, chống Lao cho người lao động tại nơi làm việc, nhất là đối tượng lao động nữ và nhóm lao động bị tổn thương và mắc Lao...

5. Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện

- Phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan xây dựng các chính sách bảo trợ xã hội đối với người mắc bệnh Lao. Hỗ trợ người mắc Lao tiếp cận với các nguồn lực xóa đói, giảm nghèo, vay vốn, học nghề.

Phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan triển khai các hoạt động phòng, chống Lao trên địa bàn; giám sát và kiểm tra thực hiện các chế độ chính sách hỗ trợ người mắc bệnh Lao là người lao động trong các cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp.

6. Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện: Chỉ đạo các đơn vị trường học trực thuộc lồng ghép các nội dung phòng, chống bệnh Lao trong chương trình giảng dạy bộ môn có liên quan và các chương trình ngoại khóa của trường học. Tổ chức, duy trì các hoạt động truyền thông, giáo dục về phòng, chống bệnh Lao cho học sinh, đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục các cấp với các hình thức, nội dung phong phú, có sức thuyết phục cao.

7. Bảo hiểm xã hội huyện: Căn cứ chức năng nhiệm vụ, quyền hạn phối hợp với Trung tâm Y tế huyện hướng dẫn cơ sở điều trị Lao thực hiện khám chữa bệnh và thanh toán dịch vụ điều trị Lao qua bảo hiểm y tế.

9. Các cơ quan, đơn vị, tổ chức đoàn thể chính trị trên địa bàn huyện: Tăng cường công tác tuyên truyền phòng, chống bệnh Lao cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong cơ quan, đơn vị thuộc quản lý. Phối hợp với ngành y tế triển khai các hoạt động phòng, chống Lao.

10. UBND các xã, thị trấn

- Xây dựng Kế hoạch hoạt động phòng, chống Lao trên địa bàn quản lý. Hàng năm, cân đối nguồn ngân sách hỗ trợ kinh phí cho công tác phòng chống Lao.

- Tăng cường các hoạt động phòng, chống Lao trên địa bàn. Chỉ đạo Trạm Y tế địa phương tăng cường công tác tư vấn, truyền thông, điều trị. Tuyên truyền để Nhân dân hiểu về phòng, chống bệnh Lao.

- Phối hợp với lực lượng y tế rà soát các đối tượng nghi lao, thông báo cho cá nhân đi khám sàng lọc, xét nghiệm Lao.

Trên đây là Kế hoạch thực hiện Chiến lược phòng, chống Lao giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn huyện Tủa Chùa. UBND huyện đề nghị thủ trưởng các cơ quan, đơn vị liên quan; Chủ tịch UBND các xã, thị trấn nghiêm túc, tổ chức triển khai thực hiện, đảm bảo các nội dung, yêu cầu./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh Điện Biên;
- Sở Y tế tỉnh Điện Biên;
- Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh Điện Biên;
- TT. Huyện ủy;
- TT. HĐND huyện;
- Các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Minh Tuấn

PHỤ LỤC
CHỈ TIÊU HOẠT ĐỘNG PHÒNG, CHỐNG LAO GIAI ĐOẠN 2021-2025
(kèm theo Kế hoạch số /KH-UBND ngày /4/ 2022 của UBND huyện Tủa Chùa)

TT	Nội dung/chỉ tiêu	Đơn vị tính	Kế hoạch giai đoạn 2021 - 2025				
			2021	2022	2023	2024	2025
1	Khám sàng lọc phát hiện chủ động bệnh lao tại cộng đồng	Xã, thị trấn	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12
2	Tổng số bệnh nhân lao các thể	Bệnh nhân	21	23	21	20	19
3	Bệnh nhân lao phổi mới và tái phát có bằng chứng vi khuẩn	Bệnh nhân	10	14	13	12	11
4	Bệnh nhân lao chung các thể	100.000/ dân	33,8	37,1	33,8	32,25	30,6
5	Bệnh nhân lao phổi mới và tái phát có bằng chứng vi khuẩn	100.000/ dân	16,12	22,5	21	19,35	17,7
6	Tỷ lệ điều trị thành công bệnh nhân Lao phổi mới và tái phát có bằng chứng vi khuẩn	%	>90	>90	>90	>90	>90
7	Tỷ lệ điều trị thành công bệnh nhân Lao các thể	%	>90	>90	>90	>90	>90